
Monitoring van de arbeidsmarkt

Jongeren in beeld

Een analyse op basis van EAK/LFS

Stevens, E. 2009. *Jongeren in beeld. Een analyse op basis van EAK/LFS*. WSE Report.

Alle Europese lidstaten, België en Vlaanderen hebben zich ertoe geëngageerd om de positie van jongeren op de arbeidsmarkt te versterken. Het diploma waarmee jongeren de arbeidsmarkt betreden, is hierbij van essentieel belang. Een aantal streefdoelen spitst zich dan ook toe op het onderwijs. Zo wil Europa onder meer de ongekwalificeerde uitstroom beperken, het aandeel jongeren met minstens een hoger secundair diploma verhogen, de deelname aan beroepsopleidingen opkrikken, de ondernemingsgeest reeds in de initiële opleiding aanwakkeren en het analfa-betisme bij jongeren aanpakken. Ook nadat ze het onderwijs verlaten hebben, wil Europa extra aandacht aan de jongeren besteden. Zo wil ze de jeugdwerkloosheid terugdringen door onder meer de matching tussen vacatures en werkzoekende jongeren te optimaliseren en door blijvend te investeren in het menselijk kapitaal en 'employability' van jongeren.

De overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt wordt op tal van manieren beïnvloed door onder meer sociale, economische en individuele factoren. Voor het beleid is het dan ook van elementair belang om inzicht te verwerven in de complexiteit van de overgang van school naar werk. Het rapport 'Jongeren in beeld. Een analyse op basis van EAK/LFS' poogt hieraan bij te dragen. Het kadert binnen de thematische boordtabel over jongeren op de arbeidsmarkt en baseert zich op de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) en haar Europese variant, namelijk de Labour Force Survey (LFS). Bij de opbouw van deze boordtabel vertrekken we van het onderwijs en gaan we na hoe de transitie naar de

arbeidsmarkt verloopt. Vervolgens kijken we naar de eerste job en naar het vervolg van het arbeidsmarkt-traject. We gaan na hoe jongeren in het algemeen en schoolverlaters in het bijzonder het stellen op de arbeidsmarkt, met de idee van een duurzame arbeidsmarktintegratie als achterliggend doel. De situatie van de Vlaamse jongeren staat centraal, maar wordt daarnaast in een ruimer Belgisch en Europees kader geplaatst.

Het rapport bestaat uit drie delen. Eerst wordt ingezoomd op de feitelijke transitieperiode waarin jongeren de school verlaten en al dan niet succesvol de arbeidsmarkt betreden. Daarna wordt gekeken naar twee belangrijke Europese benchmarks voor jongeren: de on-

gekwalificeerde uitstroom en het aandeel gekwalificeerde jongeren. Tot slot wordt toegespitst op de situatie van de werkende schoolverlaters en wordt hun arbeidsmarktpositie vergeleken met deze van jongeren die al langer aan het werk zijn en met deze van de totale werkende bevolking. Een aantal jobkenmerken wordt hierbij geanalyseerd: de sector van tewerkstelling, het contracttype en het arbeidsregime. In dit artikel spitsen we toe op de voornaamste conclusies van de analyses over de transitieperiode en de werkende schoolverlaters.

Transitie

De transitie uit het onderwijs naar de arbeidsmarkt vindt vrijwel volledig plaats tussen 15 en 29 jaar, zoals duidelijk wordt op basis van tabel 1. Naarmate de leeftijd toeneemt, daalt het aandeel jongeren in onderwijs. Meer en meer jongeren verlaten het onderwijs en gaan op zoek naar een job.

De 15-19 jarigen

Zo goed als alle 15-17-jarigen (99,6%) in Vlaanderen zijn schoolgaand of in opleiding. Dit aandeel ligt even hoog bij mannen als bij vrouwen. Het gaat hier nagenoeg uitsluitend de initiële opleiding. Dit is niet verwonderlijk gezien in ons land de leerplicht geldt tot 18 jaar.¹ Van de schoolgaande jeugd (15-17 jaar) geeft 3,1% aan zijn of haar studie te combineren met een baantje, veelal om wat extra zakgeld te verdienen.

Eens de leerplicht ten einde, zakt het aandeel studerende jongeren. Van de 18-19-jarigen is 86,7% nog steeds schoolgaand of in opleiding, voornamelijk in regulier onderwijs. De behoefte aan een

extra zakcentje neemt wat toe: 5,5% van de studenten combineert het schoolgaan met een baantje. Van de overige 18-19-jarigen, die dus niet langer schoolgaand of in opleiding zijn (13,3%), heeft 65,1% een job en is 34,9% niet-werkend. Dit betekent dat men werkloos of niet-beroepsactief is.² In absolute aantallen gaat het om zo'n 6 800 Vlaamse 18-19-jarigen die niet meer schoolgaand of in opleiding zijn en ook niet werken. Verdere analyse op basis van de EAK levert weliswaar al snel te kleine en dus onbetrouwbare celfrequenties op, maar kan toch wat duiding geven bij het niet-werkende statuut van jongeren. De cijfers indiceren dat het merendeel van deze niet-studerende, niet-werkende 18-19-jarige jongeren werkloos is. Daarnaast zijn er ook jongeren die aangeven dat ze huisvrouw of -man zijn, dat ze een job hebben gevonden maar dat die nog moet beginnen of dat ze arbeidsongeschikt zijn.

Mannen verlaten het onderwijs sneller dan vrouwen: 84,5% van de 18-19-jarige Vlaamse mannen is nog student tegenover 88,9% bij de vrouwen. Een verklaring waarom mannen sneller uitstromen uit het onderwijs en/of opleiding kan gezocht worden in de vaststelling dat mannen in het secundair

Tabel 1.

Aantal en aandeel jongeren van 15 tot en met 29 jaar al dan niet schoolgaand of in opleiding naar arbeidsmarktstatuut (Vlaams Gewest en EU*; 2007)

	Totaal	In onderwijs of opleiding (%)			Niet in onderwijs of opleiding (%)		
		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
			Niet-werkend	Werkend		Niet-werkend	Werkend
Vlaams Gewest							
15-19 jaar	363 600	94,4	96,0	4,0	5,6	36,5	63,5
<i>Waarvan</i>							
15-17 jaar	217 900	99,6	96,9	3,1	<i>nb</i>	<i>nb</i>	<i>nb</i>
18-19 jaar	145 700	86,7	94,5	5,5	13,3	34,9	65,1
20-24 jaar	357 700	43,0	81,6	18,4	57,0	15,3	84,7
25-29 jaar	384 400	13,0	23,3	76,7	87,0	12,5	87,5
EU*							
15-19 jaar	20 395 000	88,2	90,3	9,7	11,8	52,5	47,5
20-24 jaar	21 169 800	46,9	72,0	28,0	53,1	29,0	71,0
25-29 jaar	23 668 800	17,8	38,8	61,2	82,2	22,3	77,7

* EU = EU-27 zonder Duitsland, Ierland, Bulgarije en het Verenigd Koninkrijk

nb = niet beschikbaar wegens te kleine celfrequenties

Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – EAK, Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt WSE)

onderwijs vaker kiezen voor een technische (TSO) of beroepsopleiding (BSO) en minder voor een algemene opleiding (ASO). TSO- en BSO-opleidingen zijn minder gericht op doorstroming naar het hoger onderwijs en meer gericht op de arbeidsmarkt. Zo komt het dat meer mannen dan vrouwen afstuderen op jongere leeftijd (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2007).

Globaal genomen, zitten Vlaamse jongeren van 15 tot en met 19 jaar anno 2007 vaker dan gemiddeld in Europa nog op de schoolbanken, veelal voor een initiële opleiding in het reguliere onderwijs en meestal zonder die studie te combineren met een job. De leerplicht tot 18 jaar en de wettelijke beperkingen op studentenarbeid kunnen hier allicht een deel van de verklaring bieden. In cijfers gaat het als volgt. Gemiddeld studeert 88,2% van de Europese 15-19-jarigen nog. Het gaat hoofdzakelijk om regulier en allicht initieel onderwijs. Voor negen op de tien is dit de enige bezigheid, terwijl 9,7% een studie combineert met een job. In Europa is gemiddeld 11,8% van de jongeren van 15 tot en met 19 jaar niet meer schoolgaand of in opleiding. Hiervan is 47,5% werkzaam en 52,5% niet-werkend.

Opvallende lidstaten in de Europese rangschikking zijn Nederland, Oostenrijk en de drie Scandinavische lidstaten. In deze landen combineert een relatief groot aandeel jongeren van 15 tot en met 19 jaar een studie met een job. Denemarken en Nederland spannen de kroon, met telkens meer dan de helft van de studenten van 15 tot en met 19 jaar die studies combineren met een job. Het hoge aandeel werkstudenten in Nederland kan verklaard worden doordat in het verleden werd bezuinigd op de studiebeurzen van studenten en de mogelijkheden om als student bij te verdienen werden uitgebreid. Dit heeft geresulteerd in een groot aandeel werkstudenten met een vrij stabiele betrekking. Studentenarbeid kreeg er een structureel karakter (Vandenbrande, 2001). Ook in Denemarken is het vrij normaal dat studies of studentenleven (deels) betaald worden uit een deeltijdse baan.

De 20-24-jarigen

Van de Vlaamse 20-24-jarigen studeert 43% (38,8% bij mannen en 47,2% bij vrouwen). Meer dan acht

op de tien hiervan zijn nog uitsluitend met studies bezig. Dit betekent dat 18,4% aangeeft studies te combineren met een job. Bij deze combinatie gaat het niet enkel om studenten in het reguliere onderwijs die wat extra zakgeld bijverdienen, maar ook om jongeren die werken en een opleiding buiten het reguliere onderwijs volgen. Allicht gaat het hier om jongeren die training krijgen in hun eerste job of om jongeren die werken en daarnaast een cursus volgen, bijvoorbeeld in avondonderwijs of tijdens het weekend.

Ruim de helft (57%) van de 20-24-jarige Vlamingen is op geen enkele manier betrokken bij onderwijs of opleiding. Bijna 85% van deze jongeren heeft een job. Dit aandeel ligt iets hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. Daarnaast is 15% van de jongeren die niet meer studeren niet-werkend, waarbij het iets vaker om werkloosheid dan om niet-beroepsactiviteit gaat en dit zowel bij de mannen als de vrouwen.

Net als in Vlaanderen daalt de betrokkenheid bij onderwijs en opleiding ook in Europa fors naarmate de leeftijd stijgt. Waar anno 2007 nog 88,2% van de 15-19-jarigen op de schoolbanken vertoefde, bedraagt dit aandeel nog 46,9% bij de 20- tot en met 24-jarige Europeanen. Hiervan concentreren bijna twee op de drie jongeren zich uitsluitend op studie, vooral in het reguliere onderwijs. Daarnaast combineert een kwart een studie met een baan, waarbij het overwegend gaat om de combinatie van een studie in het reguliere onderwijs met een job. De score van het Vlaams Gewest – 43% nog studerende jongeren van 20 tot en met 24 jaar – sluit aan bij het Europese gemiddelde. Wel kent Vlaanderen minder werkende studenten.

Terwijl 46,9% van de 20-24-jarige Europeanen dus nog met de neus in de boeken zit, heeft 53,1% het onderwijs achter zich gelaten. In 71% van de gevallen heeft de uitgestroomde jongere een job gevonden. De overige 29% is niet-werkend waarbij het bij 45% om werkloosheid gaat en bij 55% om niet-beroepsactiviteit. In het licht van deze Europese gemiddelden blijkt dat jongeren van 20 tot en met 24 jaar in het Vlaams Gewest minder dan gemiddeld nog schoolgaand of in opleiding zijn, de uitgestroomden zijn wel vaker dan gemiddeld aan het werk en verzeilen minder in de werkloosheid of niet-beroepsactiviteit.

De Zuid- en Oost-Europese landen kennen de laagste aandelen nog studerende jongeren bij de 20-24-jarigen. Dit betekent omgekeerd dat zij de hoogste aandelen uitgestroomde jongeren noteren. Deze 20-24-jarigen stromen evenwel niet steeds door naar werk. In Roemenië bijvoorbeeld wijzen de cijfers uit dat 61,1% van de jongeren van 20 tot en met 24 jaar niet meer schoolgaand of in opleiding is en dat hiervan amper 57,5% een job gevonden heeft en maar liefst 42,5% niet-werkend is. Ook in onder meer Italië en Polen ligt het aandeel niet-werkende uitgestroomde jongeren in deze leeftijds-klasse hoger dan gemiddeld in Europa.

Omgekeerd blijkt dat in die landen waar er nog veel studerende jongeren zijn van 20 tot en met 24 jaar, de relatief kleine groep uitstromers doorgaans een job heeft. Dit is bijvoorbeeld het geval in Slovenië, Denemarken en Nederland. Kortom, in deze landen kleurt de situatie van 20-24-jarigen 'tweemaal' roos: ofwel studeren ze nog, ofwel hebben ze een baan. Voor hun collega's in de meeste Oost- en Zuid-Europese landen is de situatie minder gunstig: veelal studeren ze niet meer en lopen ze een groot risico om in de werkloosheid of niet-beroepsactiviteit te verzeilen.

De 25-29-jarigen

Het aandeel personen dat onderwijs en/of een opleiding volgt, blijft dalen bij de Vlaamse 25-29-jarigen: slechts 13% is nog schoolgaand of volgt een opleiding. Dit betekent dat het merendeel van de 25-29-jarigen de schoolbanken achter zich heeft gelaten. Hiervan oefent 87,5% een job uit; 12,5% is niet-werkend, waarbij het vaker om werkloosheid dan om niet-beroepsactiviteit gaat.

Ook in Europa zet de uitstroom uit het onderwijs zet voort op de leeftijd van 25 tot en met 29 jaar, maar de betrokkenheid bij onderwijs of opleiding blijft hoger liggen in gemiddeld Europa. Wel blijkt dat van de uitgestroomden, de Vlaming er beter voor staat dan de gemiddelde Europeaan, in die zin dat meer Vlaamse 25-29-jarigen die geen opleiding meer volgen aan het werk zijn.

Op 20-24-jarige leeftijd was nog bijna de helft van de Europeanen schoolgaand of in opleiding. Bij de 25-29-jarigen zakt dit aandeel naar 17,8%, waarvan

38,8% zich uitsluitend toelegt op studies en zes op tien studies combineert met een job. Meer dan bij de 15-19-jarigen, gaat het bij de 25-29-jarigen om de combinatie van een job met een opleiding buiten het reguliere onderwijs.

Voor 82,2% van de Europese 25-29-jarigen is de link met het onderwijs weggefallen. Van deze uitgestroomden heeft 77,7% een job en is 22,3% niet-werkend, waarbij het in maar liefst twee derden van de gevallen om niet-beroepsactiviteit gaat. Vooral de Europese vrouwen bevinden zich in deze situatie. Allicht kan gezinsvorming hier een verklaring bieden.

Wederom blijkt dat, in die landen waar de betrokkenheid bij onderwijs of opleiding nog relatief hoog is, de situatie van 25-29-jarigen die wél zijn uitgestroomd beter is dan de situatie van uitgestroomden in die landen waar de onderwijsdeelname erg laag is. Met een concrete vergelijking: in Nederland is één op de drie 25-29-jarigen nog bezig aan een opleiding – al dan niet regulier – en de anderen begeven zich vaak succesvol op de arbeidsmarkt in die zin dat ze veelal een job gevonden hebben. In globale termen geldt dus dat Nederlanders van 25 tot en met 29 jaar ofwel nog studeren, ofwel aan het werk zijn. In Slowakije daarentegen zijn de 25-29-jarigen nog maar zelden aan het studeren (8,9%) en degenen die dat niet meer doen, komen vaak terecht in een niet-werkend statuut (27,1%).

Schoolverlaters op de arbeidsmarkt

Hiervoor werd een globaal beeld geschetst van de transitie tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In deze paragraaf willen we nagaan hoe het de jonge in-treders op de arbeidsmarkt vergaat. We spitsen ons specifiek toe op de schoolverlaters en we kijken naar de kenmerken van de job waarin zij terechtkomen.

Om het aantal schoolverlaters te becijferen, gebruiken we opnieuw de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) en haar Europese variant de Labour Force Survey (LFS). We definiëren de schoolverlaters van 2007 als alle respondenten van 15 tot en met 24 jaar die aangeven dat ze in 2006 nog student waren en zichzelf in 2007 niet meer als student beschouwen.

Volgens de EAK-data verlieten anno 2006 zo'n 71 800 Vlaamse jongeren tussen 15 en 24 jaar de schoolbanken. Een jaar later is ruim drie vierde van hen aan het werk (67,6% of 48 500 jongeren). Dit aandeel ligt iets hoger dan in gemiddeld Europa. Van alle Europese jongeren die tussen 2006 en 2007 het onderwijs verlieten, heeft 64,4% een job.

Wanneer schoolverlaters hun intrede doen op de arbeidsmarkt hebben ze het niet allemaal even makkelijk. Niet alle schoolverlaters vinden meteen een job en wanneer ze dat wel doen, komen ze vaker dan de gemiddelde werknemer terecht in meer preciaire arbeidsvormen. Vooral het behaalde onderwijsniveau speelt een grote rol in de arbeidsmarktuitkomst van schoolverlaters.

Kijken we naar de sector, het contracttype en het arbeidsregime van de jobs van schoolverlaters in vergelijking met de totale werkende bevolking dan blijkt dat een aantal conclusies zowel voor Vlaanderen als voor België als voor Europa geldt. We overlopen hierna de voornaamste bevindingen aan de hand van tabel 2.

Sector

Vooreerst zijn schoolverlaters sterk vertegenwoordigd in de commerciële dienstensector. Dit heeft te maken met de aanwezigheid van de uitzendsector – vele jongeren worden via uitzendarbeid ingeleid op de arbeidsmarkt – en ook met het feit dat de diensten veelal de grootste sector vormen en dat er dus sowieso veel jobs in die sectoren zijn. In het rapport worden de cijfers verder opgesplitst naar geslacht en onderwijsniveau. Uit deze analyses blijkt dat mannen, globaal genomen, vaker in de industrie werken, terwijl vrouwen vaker in de quartaire sectoren terug te vinden zijn. Deze vaststelling gaat ook op voor de schoolverlaters. Deze segregatie vindt haar oorzaak deels in de keuze qua studierichting die vrouwen en mannen maken en die nog steeds erg stereotiep is. Daarnaast hebben heel wat beroepen en sectoren een mannelijke dan wel vrouwelijke uitstraling. Voorbeelden hiervan zijn de metaal- en bouwsector die als erg mannelijk getypeerd worden tegenover de verpleegkunde en de sociale sector die eerder als vrouwelijk gezien worden. Tot slot kan ook de aard van het werk een reden zijn van de segregatie. In de

Tabel 2.

Werkzaamheidsgraad, aandeel werkenden naar sector, aandeel werkenden met een tijdelijk contract en aandeel voltijds werkenden bij werkende schoolverlaters (15-24 jaar), bij werkende jongeren (15-24 jaar) en bij de totale werkende bevolking (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en EU*; 2007)

(%)	Werkende schoolverlaters (15-24 jaar)		Werkende jongeren (15-24 jaar)		Werkende bevolking (15-64 jaar)	
	Vlaams Gewest	EU*	Vlaams Gewest	EU*	Vlaams Gewest	EU*
Werkzaamheidsgraad	67,6	64,4	31,5	31,9	66,1	63,0
Sector van tewerkstelling						
Primaire sector	nb	3,9	nb	6,1	2,0	6,5
Secundaire sector	23,0	23,9	29,9	29,8	27,1	28,4
Commerciële en niet-commerciële diensten-sector	76,2	72,1	68,3	64,2	70,9	65,0
Contracttype						
Werknemers met een tijdelijk contract	41,0	66,8	28,3	45,1	7,5	16,4
Arbeidsregime						
Voltijds werkenden	80,2	69,9	82,7	75,2	77,4	85,5

* EU = EU-27 zonder Duitsland, Ierland, Bulgarije, Spanje en het Verenigd Koninkrijk

nb = niet beschikbaar wegens te kleine celfrequenties

Bron: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie – EAK, Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt WSE)

secundaire sector zijn er meer 'zware' beroepen die typisch door mannen uitgevoerd worden, denken we bijvoorbeeld aan bouwberoepen. Daarentegen is er de quataire sector waar vooral de 'zachte' sectoren zoals de gezondheidszorg en het onderwijs erg vervrouwelijkt zijn.

Net als bij de totale werkende bevolking, blijkt dat ook bij de schoolverlaters de laaggeschoolden vaker in de land- en tuinbouw en in de industrie werken in vergelijking met midden- en hogeschoolden. Middengeschoolden vinden we voornamelijk terug in de tertiaire sector; hogeschoolden zijn dan weer sterk aanwezig in de quataire sectoren. Deze verschillen zijn deels eigen aan de kwalificatievereisten van de jobs in de onderscheiden hoofdsectoren. In de industrie en bouwnijverheid zijn er veel jobs met eerder lage vereisten, terwijl in de gezondheidszorg en het onderwijs bijvoorbeeld wel hogere diploma's worden gevraagd.

Vast of tijdelijk?

Wat het contracttype betreft, blijkt dat schoolverlaters vaker worden geconfronteerd met tijdelijke arbeid. Vier op de tien werkende Vlaamse schoolverlaters hebben een tijdelijk contract. Bij de totale werkende bevolking ligt dit aandeel een pak lager, op 7,5%. Het hogere aandeel tijdelijk werkenden bij de schoolverlaters kan onder andere gelinkt worden aan de hogere frequentie van uitzendarbeid in deze groep. Gemiddeld in Europa ligt het aandeel tijdelijk werkenden zowel bij de schoolverlaters als bij de totale werkende bevolking hoger, maar het verschil tussen beide groepen is ook in Europa opvallend. Verdere analyses in het rapport leren dat mannelijke en vrouwelijke schoolverlaters in dezelfde mate tijdelijk aan het werk zijn, terwijl er naar onderwijsniveau wel een verschil is: laaggeschoolde schoolverlaters werken vaker tijdelijk dan midden- en hogeschoolden.

Uit de analyses naar de redenen waarom men tijdelijk werk aanvaardde, blijkt dat de meerderheid van de schoolverlaters zegt dat men geen vast werk kon vinden. Een andere reden is dat men door aanvaarding van een tijdelijk contract uitzicht kreeg op een vast contract. Dat schoolverlaters na verloop van tijd aldus doorstromen naar een minder precare arbeidssituatie, wordt trouwens ook

bevestigd door ander internationaal onderzoek, dat uitwijst dat naarmate de schoolverlaters langer deelnemen aan de arbeidsmarkt, zij in meer stabiele werkomstandigheden terecht komen (Eurostat, 2003). In eerdere analyses van het Steunpunt WSE werd ook beaamd dat jonge uitzendkrachten na hun tijdelijke job vaak doorstromen naar een vaste job. Na het afstuderen kiezen sommige jongeren zelfs bewust voor een uitzendopdracht in de sector of het bedrijf waar ze uiteindelijk vast werk willen vinden. Uitzendarbeid wordt op die manier een middel om ervaring op te doen (Booghmans, 2003). Tot slot kan ook de interessante jobinhoud een reden vormen om tijdelijk werk te aanvaarden. Slechts in een zeer beperkt aantal gevallen wil men geen vast werk.

Voltijds of deeltijds?

Naar arbeidsregime valt op dat schoolverlaters – en ook werkende jongeren in het algemeen – doorgaans voltijds aan de slag zijn. Het aandeel voltijds werkenden ligt bij beide groepen hoger dan bij de totale werkende bevolking. In Vlaanderen is 80,2% van de werkende schoolverlaters voltijds aan het werk. Dit aandeel bedraagt 82,7% bij de totale groep werkende jongeren. Bij de totale werkende bevolking gaat het om 77,4%. Vergeleken met de Europese gemiddelden blijkt dat de Vlaamse schoolverlaters vaker voltijds werken (80,2% tegenover 69,9%), maar dat voor de totale werkende bevolking van 15 tot en met 64 jaar het aandeel voltijds werkenden lager ligt in Vlaanderen dan in Europa (77,4% tegenover 85,5%). Met andere woorden, aan het begin van de carrière wordt in Vlaanderen vaker voltijds gewerkt dan in Europa, maar naarmate men vordert in de loopbaan, neemt het aandeel voltijds werkenden af tot onder het Europese gemiddelde.

Verklaring hiervoor is voornamelijk te situeren bij de vrouwen die op jongere leeftijd vaker een voltijdse betrekking uitoefenen. Aan het begin van de loopbaan is de kloof tussen mannen en vrouwen qua voltijds of deeltijds werken relatief beperkt, maar naarmate deze jongeren ouder worden en langer actief zijn op de arbeidsmarkt, gaan mannen meer en vrouwen minder voltijds werken (Stevens, 2003). Naar onderwijsniveau blijkt dat schoolverlaters die laaggeschoold zijn vaker deeltijds werken

dan hun hoger opgeleide collega's. Vooral vrouwen die laaggeschoold zijn werken vaker deeltijds.

Eef Stevens
Steunpunt WSE

Noten

1. Vanaf 15 jaar gaat het om een deeltijdse leerplicht.
2. Bij de jongste leeftijdscategorieën is een uitsplitsing van de categorie 'niet-werkend' niet betrouwbaar wegens te kleine aantallen.

Bibliografie

- Booghmans, M. 2003. Uitzendarbeid als springplank? In: *De arbeidsmarkt in Vlaanderen. Jaarboek 2003*, Steunpunt WAV. Leuven.
- Eurostat. 2003. General indicators on transition from school to work: youth transition from education to working life in Europe. Part 1. *Statistics in focus: population and social conditions*, nr. 4. Brussel.
- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. 2007. *Genderjaarboek 2007. MV United. Onderwijsmonitor*. Brussel.
- Stevens, E. 2003. Vaarwel bord en krijt! In: *De arbeidsmarkt in Vlaanderen. Jaarboek 2003*, Steunpunt WAV. Leuven.
- Vandenbrande, T. 2001. Studenten en werk. In: *De arbeidsmarkt in Vlaanderen. Jaarboek 2001*, Steunpunt WAV. Leuven.